

SON § 95**Remiss. Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens hemställan avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken**

SON 2021/85

SON/AU § 58

Socialnämndens beslut

- Socialnämnden ställer sig bakom socialförvaltningens svar på remissen och lämnar det som sitt eget.

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har på eget initiativ genomfört en översyn av 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) och förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration.

Med anledning av denna översyn har Socialdepartementet lämnat ärendet på remiss och Region Gotland har utsetts till remisskommun. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i hemställan från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.

En verksamhet inom Region Gotland som hanterar ärenden kopplade till SFB är socialförvaltningens Stöd- och försörjningsenhet vid handläggande av ekonomiskt bistånd. Stöd- och försörjningsenheten uppger att de i dagsläget ser det som avgörande i arbetet att ha tillgång till den information de får från bland andra Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten via den digitala myndighetsgemensamma tjänsten SSBTEK där information ges genom automatiserad behandling.

Denna informationsinhämtning upplevs inte förändras i och med föreslagen förändring av 114 kap. SFB och vid kontakt med Sveriges kommuner och regioner (SKR) har Region Gotland fått till uppgift att även de är av åsikten att information via SSBTEK inte kommer förändras i och med föreslagna förändringar.

I övrigt anser sig Stöd- och försörjningsenheten inte direkt berörda av föreslagna förändringar.

Bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att förändringar avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) i enlighet med Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens förslag inte kommer påverka socialförvaltningens arbete negativt.

Det är dock avgörande att tillgång till information, för kommuners socialnämnder på det sätt som idag sker via den myndighetsgemensamma tjänsten SSBTEK, fortsätter

och framledes utvecklas i enlighet med sekretess och dataskydd oavsett teknik.

Ärendets behandling under mötet

Marica Gardell, socialdirektör, föredrar ärendet.

Ordförande yrkar att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

20214-1747 Hemställen – Översyn av 114 kap. SFB

Tjänsteskrivelse SON 2021/85 – Remiss. Försäkringskassans och

Pensionsmyndighetens hemställen avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB)

Skickas till

Hanna Ogestad, avdelningschef Individ- och familjeomsorgen

Mari Bergström, enhetschef Stöd- och försörjningsenheten

Socialnämnden

Remiss. Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens hemställan avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken

Förslag till beslut

- Socialnämnden ställer sig bakom socialförvaltningens svar på remissen och lämnar det som sitt eget.

Sammanfattning

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har på eget initiativ genomfört en översyn av 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) och förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration. Med anledning av denna översyn har Socialdepartementet lämnat ärendet på remiss och Region Gotland har utsetts till remisskommun. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i hemställan från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.

En verksamhet inom Region Gotland som hanterar ärenden kopplade till SFB är socialförvaltningens Stöd- och försörjningsenhet vid handläggande av ekonomiskt bistånd.

Stöd- och försörjningsenheten uppger att de i dagsläget ser det som avgörande i arbetet att ha tillgång till den information de får från bland andra Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten via den digitala myndighetsgemensamma tjänsten SSBTEK där information ges genom *automatiserad behandling*.

Denna informationsinhämtning upplevs inte förändras i och med föreslagen förändring av 114 kap. SFB och vid kontakt med Sveriges kommuner och regioner (SKR) har Region Gotland fått till uppgift att även de är av åsikten att information via SSBTEK inte kommer förändras i och med föreslagna förändringar av 114 kap. SFB .

I övrigt anser sig Stöd- och försörjningsenheten inte direkt berörda av föreslagna förändringar.

Ärendebeskrivning

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten har på eget initiativ genomfört en översyn av 114 kap. SFB och förordningen (2003:766) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration. Ovan nämnda myndigheter anger att senast det gjordes en fullständig översyn av bestämmelserna var 2003 och sedan dess har myndigheternas verksamheter genomgått stora förändringar, framför allt som en följd av den digitala utvecklingen. Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten anser därför att det finns ett stort behov av en omarbetning av 114 kap. SFB.

Nedan anges det som direkt eller indirekt bedöms röra socialförvaltningens arbete.

Bestämmelserna i 114 kap. SFB föreslås, i likhet med vad som gäller idag, tillämpas vid behandling av personuppgifter i verksamhet som gäller förmåner enligt SFB, samt andra förmåner och ersättningar som enligt lag eller förordning eller särskilt beslut av regeringen handläggs av Försäkringskassan eller Pensionsmyndigheten. Förslag ligger att begreppet *socialförsäkringsdatabasen* tas bort ur regleringen och istället ska samtliga bestämmelser gälla all personuppgiftsbehandling inom kapitlets tillämpningsområde.

Direktåtkomst bör, precis som tidigare, vara tillåten endast i den utsträckning som anges i lag eller förordning och fortsättningsvis regleras i lag.

Enligt 114 kap. 22 § SFB får en socialnämnd ha *direktåtkomst* till *socialförsäkringsdatabasen* i den utsträckning det behövs för ändamål som anges i 8 § 4. Det är dock så att uppgiftsutbytet med kommunernas socialnämnder i dagsläget sker på via *automatiserad behandling*.

Förslag är att upphäva samtliga bestämmelser i kapitlet kring utlämnande via *automatiserad behandling*, men att själva funktionen kvarstår. Detta eftersom övriga lagar och regler vid utlämnanden av uppgifter bedöms ge ett tillräckligt skydd. Även mottagaren av personuppgifter, när mottagaren är en myndighet, styrs av bestämmelser kring hur personuppgifter ska behandlas och är på det sättet skyldig att följa lämpliga säkerhetsåtgärder för att skydda de uppgifter som behandlas, t.ex. genom kryptering. Dessutom ska utlämnanden vara överensstämmande med bestämmelser om sekretess.

Med anledning av denna översyn har Socialdepartementet lämnat ärendet på remiss och Region Gotland har utsetts till remisskommun. I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen i hemställan från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.

Den verksamhet inom Region Gotland som behandlar ärenden kopplade till SFB är socialförvaltningens Stöd- och försörjningsenhet vid handläggning av ekonomiskt bistånd. Detta är ett verksamhetsområde som ligger i framkant vad gäller digitalisering och som jobbar hårt med att genom digitala redskap förhöja kvaliteten och tillgängligheten på sin service till invånarna och samtidigt hushålla med personella och finansiella resurser. Inom denna enhet har den digitala utvecklingen både tillämpats som en kvalitets- och säkerhetshöjning, men även gett möjlighet att klara det ökande trycket att leverera välfärdstjänster.

I detta arbete använder sig Stöd- och försörjningsenheten av en av de första myndighetsgemensamma digitala tjänsterna i Sverige, SSBTEK.

Detta är en digital tjänst som försörjer enhetens handläggare med uppgifter som tidigare inhämtades genom telefonsamtal till myndigheters handläggare.

Utlämnandet via SSBTEK sker genom *automatiserad behandling*, där flera myndigheters information är aktuell inklusive Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten.

Region Gotland har i och med denna remiss varit i kontakt med SKR, som även de är remissinstans, för att ta del av deras åsikt.

SKR är av uppfattningen att kombinationen av *direktåtkomst* och *automatiserad behandling* behövs och att förändringar i regleringen kan komma att bli olyckligt hämmande för pågående digitala utveckling.

Detta även om kommunernas socialnämnder i dagsläget inte använder *direktåtkomst* för informationsinhämtning, men för att säkra att framtida informationsutbyte kan ske inom en teknikneutral lagstiftning som fokuserar på sekretess och dataskydd oavsett teknik.

Stöd- och försörjningsenheten understryker att de i dagsläget inte hämtar någon information via *direktåtkomst*, men de ser det som mycket försvårande av arbetet om tillgång till information via SSBTEK inte längre skulle vara möjlig på det sätt den är idag.

Det finns dock ingenting i Pensionsmyndighetens och Försäkringskassans skrivning som tyder på att SSBTEK och den informationsinhämtning som sker idag skulle komma att förändras i och med föreslagen skrivning och Stöd- och försörjningsenheten ser därav inte heller något behov av informationsinhämtning via *direktåtkomst*.

Bedömning

Socialförvaltningens bedömning är att förändringar avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) i enlighet med Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens förslag inte kommer påverka socialförvaltningens arbete negativt.

Det är dock avgörande att tillgång till information, för kommuners socialnämnder på det sätt som idag sker via den myndighetsgemensamma tjänsten SSBTEK, fortsätter och framledes utvecklas i enlighet med sekretess och dataskydd oavsett teknik.

Beslutsunderlag

20214-1747 Hemställan – Översyn av 114 kap. SFB

Tjänsteskrivelse SON 2021/85 – Remiss. Försäkringskassans och Pensionsmyndighetens hemställan avseende 114 kap. socialförsäkringsbalken (SFB)

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Hanna Ogestad, avdelningschef Individ- och familjeomsorgen
Mari Bergström, enhetschef Stöd- och försörjningsenheten